

Záznam z povodňové situace 7. a 8.8.2010 na rybnících Kunratický horní a dolní, Kněžický, Markvartický (Jablonné v Podj.) a Mlýnský (Stvolínky).

1. KUNRATICKÉ RYBNÍKY

Katastrální území : Kunratice u Cvikova, Mařeničky
Pověřená obec: Nový Bor (obec s rozšířenou působností)
Okres : Česká Lípa
Kraj : Liberecký

Kategorie: Kunratický horní – III., Kunratická dolní – IV.
Typ nádrže: obtokové nádrže
Tok: Svitávka (pravostranný přítok Ploučnice)
Č. hydrol. pořadí povodí : 1-14-03-043

Vlastník a uživatel: Ing. Vlastimil Ladýř

Přítok vody do Kunratických rybníků v průběhu povodňové situace:

Voda do soustavy obtokových rybníků Kunratický horní a Kunratický dolní přitékala při povodňové situaci 7.8.2010 třemi způsoby: 1 – přítok vody z vlastního povodí rybníka Trávníckým potokem, 2 – přetékaní vody po terénu v pravém břehu Svitávky a po silnici pod Mařeničkami, 3 – přetékaní vody přes pravý břeh obtokového koryta Svitávky. Obtokové koryto Svitávky bylo při kulminaci povodně zatíženo průtokem přesahujícím jeho kapacitu. V původní projektové dokumentaci byl obtok dimenzován na Q_{100} . Obě odběrná potrubí pro napouštění rybníka ze Svitávky byla uzavřena po celou dobu povodňové situace.

Způsob poškození :

Při povodni dne 7.8.2010 v 17⁵³ začala přetékat voda přes hráz rybníka Kunratický horní. Hráz se přelávala téměř v celé své délce. V 18³⁰ došlo v profilu spodní výpusti k narušení vzdušního svahu a k následnému vývoji průrvy. V 19⁰⁰ bylo zahájeno zasypávání vznikající průrvy kamenitým a jílovitopísčítým materiálem. Průrva v té chvíli zasahovala již přibližně do poloviny šířky koruny hráze. Protržení hráze bylo včasným zavezením průrvy zabráněno. Hráz Kunratického dolního rybníka se přelávala v celé délce, k jejímu poškození nedošlo.

Provedená opatření :

Obsluha rybníka (p. Zdeněk Souček) ve spolupráci s vlastníkem rybníka (Ing. Vlastimil Ladýř) informovala ve 14 hodin 7.8.2010 starostu obce Kunratice o negativním vývoji situace na rybníku. Na základě toho byl vyhlášen II. SPA – stav pohotovosti. V 15 hodin byl starosta informován o dosažení hladiny odpovídající III. SPA. Ve večerních hodinách byla zahájena evakuace osob z domů v Kunraticích. Obsluha i vlastník rybníka byli na hrázi celou noc.

Ve spolupráci s Policií a hasiči byl do začínající průrvy ve střední části hráze včas navezen kamenitý a jílovitopísčítý materiál. Kamenitý materiál měl Ing. Ladýř pro podobné případy připraven u hráze. Navážení materiálu bylo zahájeno v 19 hodin a pokračovalo až do 23 hodin. Tím se zamezilo protržení hráze. Navezeným materiálem byla navýšena koruna hráze v části u spodní výpusti. O půlnoci byl zahájen výkop příkopu v pravém závězu hráze s cílem snížit hladinu v nádrži a zamezit přelévání vody přes korunu hráze. Řízení (s ohledem na bezpečnost rybníka Kunratický dolní a na situaci níže po toku Svitávky ve spolupráci se starostou obce Kunratice) se tak podařilo z rybníka odvést to množství přitékající vody, které převyšovalo kapacitu naplno otevřené spodní výpusti.

III. SPA byl odvolán 8.8.2010 v ranních hodinách. Voda se řízeně vypouštěla z obou rybníků. II. SPA bylo doporučeno odvolat až ve chvíli, kdy hladina v horním rybníku poklesne nejméně o 0,50 m pod korunu hráze, v dolním nejméně o 0,20 m a zároveň nebudou podle předpovědi hrozit další dešťové srážky. I. SPA platí až do provedení opravy hráze.

Škody :

V průběhu povodně 7. a 8.8.2010 byla ohrožena zástavba podél Svitávky v obci Kunratice u Cvikova i dále po toku nejen přirozenou povodní ve Svitávce, ale i zvláštní povodní z Kunratických rybníků. Škody v obci byly způsobeny pouze přirozenou povodní ve Svitávce. K protržení hráze Kunratického horního, ani dolního rybníka nedošlo. Kunratické rybníky pomohly ztransformovat povodňové průtoky maximálním způsobem, kterého byly schopny.

Účast pracovníků VODNÍ DÍLA – TBD a.s.

V 18⁰⁰ dne 7.8.2010 informoval telefonicky Ing. Ladýř (vlastník VD a OPTBD vlastníka) Ing. Kořátka (OPTB pověřené organizace VODNÍ DÍLA – TBD a.s.), že se přelévá hráz rybníka Kunratický horní. Ing. Kořátka potvrdil, že je nutno evakuovat lidi z ohroženého území pod hrází, což povodňová komise zajistila.

Ing. Kořátka byl přítomen na rybníku od 21¹⁵ dne 7.8.2010. Pomáhal řídit provádění prací na zajištění bezpečnosti hráze Kunratického horního rybníka, sledoval stav hráze rybníka Kunratický dolní a stav na přítoku do soustavy Kunratických rybníků. Byl ve spojení se starostou obce Kunratice, kterého informoval o důležitých fázích opatření na rybníku.

V době od 24⁰⁰ do 4⁰⁰ byl přítomen na hrázi též Ing. Smrž (VODNÍ DÍLA – TBD a.s.).

Je třeba ocenit včasnou a účinnou akci na zamezení vývoje průrvy ve střední části hráze, kterou do příjezdu Ing. Kořátka řídili pracovníci Policie ve spolupráci s Ing. Ladýřem (vlastník rybníka) a s hasiči. Také bez příkladného přístupu řidičů nákladních vozů, kteří vozili v nočních hodinách materiál na stabilizaci hráze a zejména bez obětavé spolupráce obsluhy rypadel, by se nepodařilo zachránit rybník před destrukcí.

Ing. Kořátka odjížděl z rybníka ve 14⁴⁵ dne 8.8.2010 při stavu hladiny v horním rybníku 0,30 m pod korunou hráze. Panu Součkovi (obsluha VD) předal písemně pokyny pro další postup na Kunratických rybnících až do provedení opravy.

2. KNĚŽICKÝ RYBNÍK

Katastrální území : Kněžice v Lužických horách

Obec s pověřeným obecním úřadem: Jablonné v Podještědí

Obec s rozšířenou působností : Liberec

Okres : Česká Lípa

Kraj : Liberecký

Kategorie: IV.

Typ nádrže: průtočná nádrž

Tok: Kněžický potok (pravostranný přítok Panenského potoka)

Č. hydrol. pořadí povodí : 1-14-03-016

Vlastník: Pozemkový fond

Uživatel: Rybářství Doksy s.r.o.

Způsob poškození :

Rybník situovaný na horním okraji zástavby obce Kněžice se 7.8.2010 po 18 hodině protrhl na celou výšku hráze v profilu výpusti v důsledku přelítí. Bezpečnostní přeliv byl vyhrazený, avšak nestačil převést extrémní přítoky do rybníka. Ještě v 16 hodin podle informace od Ing. Pitra (Rybářství Doksy s.r.o.) byla hladina 0,20 m pod korunou hráze. V 18 hodin byla nařízena evakuace osob z objektů v Kněžicích. Hráz se přelévávala. Jakmile se rozběhl erozní proces, během 10 minut se vytvořila v profilu výpusti průrva na celou výšku hráze. Průrva při prohlídce 8.8.2010 měla šířku cca 15 m, hloubku 5 – 6 m sklony svahů cca 1 : 0,5.

Hráz Kněžického rybníka je sypaná zemní, délka cca 100 m, max. výška ze vzdušné strany cca 5 m, šířka v koruně cca 3,5 m, na koruně je štěrkem zpevněná cesta. Sklon vzdušného svahu je cca 1 : 1,5, návodního cca 1 : 3. Návodní svah je opevněn kamenným pohozením.

Provedená opatření :

Evakuace obyvatel v Kněžicích.

Škody :

Zaplavené domy a pozemky v obci Kněžice. Voda Kněžickým a dále Panenský potokem vtekla i do níže ležícího Markvartického rybníka v Jablonném v Podještědí, který se přelil a částečně protrhl.

Účast pracovníků VODNÍ DÍLA – TBD a.s.

Ing. Kořátko zdokumentoval stav po protržení dne 8.8.2010. Informace o protržení hráze získal dotazem u místních obyvatel a telefonickým dotazem u Ing. Pítra (Rybářství Doksy s.r.o.).

3. RYBNÍK MARKVARTICKÝ V JABLONNÉM V PODJEŠTĚDÍ

Katastrální území : Markvartice v Podještědí

Obec s pověřeným obecním úřadem: Jablonné v Podještědí

Obec s rozšířenou působností : Liberec

Okres : Česká Lípa

Kraj : Liberecký

Kategorie: IV*.

Typ nádrže: průtočná nádrž

Tok: Panenský potok (pravostranný přítok Ploučnice)

Č. hydrol. pořadí povodí : 1-14-03-017

Vlastník: Obec

Uživatel: ČRS

Způsob poškození :

V důsledku velkého přítoku vody a také v důsledku přítoku z protrženého Kněžického rybníka došlo k přelití hráze téměř v celé její délce. Ve střední (nejnižší) části docházelo k narušování hráze ze vzdušné strany na několika místech. Nejintenzivnější erozní proces se vyvinul mezi domky, kde ani podezdívky plotů nebo zdi objektů nebránily volnému průtoku vody a kde byl strmý svah a velká výška ze vzdušné strany. Hráz se v tomto místě rozebrala téměř celá, vzdorovala jen zeď z kamenných kvádrů v návodním svahu hráze.

Provedená opatření :

Evakuace obyvatel z domů pod hrází. Navezením kamenitého a hlinitopísčitého materiálu do průrvy zabránila obec úplnému protržení.

Škody:

Škody v důsledku zaplavení jsou na zástavbě a na pozemcích pod hrází, zejména v dolní části Markvartic. V hrázi byla uložena vedení inženýrských sítí, která byla v průrvě přerušena nebo poškozena. Kromě tělesa hráze jsou poškozena stavidla a mostek bezpečnostního přelivu, dále pak asfaltová vozovka vedoucí z koruny hráze do podhrází ve střední části hráze. Rybník nelze bez opravy poškozené hráze a objektů bezpečně provozovat.

Účast pracovníků VODNÍ DÍLA – TBD a.s.

Ing. Koťátko zdokumentoval stav po protržení dne 8.8.2010. Informace o poškození hráze a o záměrech opravy získal pohovorem s p. Valentou (jednatel ČRS), pí Vlastou Dozorcovou (starostka Jablonné v Podještědí) a pí. Marcelou Žitnou (MěÚ Jablonné v Podještědí, stavební komise). Ing. Koťátko upřesnil postup při zajištění bezpečnosti narušené hráze do plánované rekonstrukce vodního díla.

4. MLÝNSKÝ RYBNÍK

Katastrální území : Stvolínky
Obec s pověřeným obecním úřadem: Česká Lípa
Obec s rozšířenou působností : Česká Lípa
Okres : Česká Lípa
Kraj : Liberecký
Kategorie: IV*.

Typ nádrže: průtočná nádrž
Tok: Bobří potok (levostranný přítok Robečského potoka)
Č. hydrol. pořadí povodí : 1-14-03-072

Vlastník: Pozemkový fond
Uživatel: Rybářství Doksy s.r.o.

Mlýnský (Hrázský) rybník je druhý (odshora po toku) v soustavě velkých rybníků na Bobřím potoce u obce Holany. Hráz rybníka se protrhla o půlnoci ze 7. na 8. 8. 2010, a to na celou výšku hráze vlevo od výpusti.

Informace o průběhu povodňové situace zjištěny od Ing. Pitra (Rybářství Doksy s.r.o.), který byl v době protržení na hrázi.

Ve 23:30 přetékala voda lehce přes nejnižší místa v pravém konci a u levého konce hráze. Ve 23:45 došlo náhle ke zvýšení hladiny v rybníku o 0,30 m. Později Ing. Pitro zjistil, že zvýšení hladiny bylo způsobeno ucpáním bezpečnostního přelivu bariérou z naplavených větví, stromů, trsů travin. Během 15 minut se v hrázi vlevo od výpusti vytvořila průrva na celou výšku hráze, široká cca 30 m. V pravém konci k porušení hráze nedošlo, protože je v těchto místech zpevněná cesta do podhrází. Během 45 minut byl rybník prázdný (cca 250 000 m³). Ing. Pitro informoval okamžitě povodňovou komisi a evakovali se lidé z nejnižší položených domů v Holanech.

Níže ležící Holanský rybník se naplnil do úrovně 0,15 m pod korunu hráze (zvýšení hladiny o 0,75 m oproti normálu). Voda se nepřelévala přes hráz, k vážnějšímu poškození nedošlo. Holanský rybník přispěl ke transformaci průlomové vlny z Mlýnského rybníka.

Průlomovou vlnu dále ztransformoval významně Novozámecký rybník. V pondělí 9.8.2010 byl podle informace od Ing. Pitra stav 1,38 m na vodočtu u bašty (253,39 m n.m.), tj. 0,39 m nad zinním normálem) a na vodočtu ve skalním korytě byl stav 0,75 m.

Účast pracovníků VODNÍ DÍLA – TBD a.s.

Ing. Koťátko zdokumentoval stav Mlýnského rybníka po protržení dne 8.8.2010. Informace o protržení hráze získal telefonickým dotazem u Ing. Pitra (Rybářství Doksy s.r.o.).

V Praze 10.8.2010

Zpracoval : Ing. Jiří Koťátko 
VODNÍ DÍLA – TBD a.s.